

COLOCVIUL INTERNAȚIONAL „CUCUTENI. TESORI DI UNA CIVILTÀ PREISTORICA DEI CARPAZI”, ROMA,

10 OTTOBRE 2007

Colocviul internațional desfășurat la Roma în cadrul Academiei Române din capitala Italiei și-a dorit, dincolo de latura sa științifică, să familiarizeze publicul italian cu realitățile și comorile marii civilizații calcolitice Cucuteni, puțin cunoscute peste hotare.

Organizat de o pleiadă de instituții de renume în lumea arheologiei române și italiene – Academia Română din Roma, Universitatea „Al. I. Cuza” – Iași – Centrul Interdisciplinar de Studii Arheoistorice, Universitatea „La Sapienza” din Roma, Facultatea de Științe Umaniste, Departamentul de Științe Istorice Arheologice și Antropologice ale Antichității, Institutul de Arheologie din Iași, Complexul Muzeal „Julian Antonescu” din Bacău – , acest eveniment s-a bucurat de un public divers și distins. În afară de reprezentării organizatorilor, printre personalitățile prezente amintim exponenți ai „Soprintendenza per i Beni Archeologici per l’Etruria meridionale”, doamna prof. dr. Paola Piana Agostinetti, din cadrul Facultății de Litere și Filozofie, titulară a cursului *Lineamenti di protoistoria europea*, domnul prof. dr. Bogdan C. Simionescu m.c., director al Institutului de Chimie Macromoleculară „Petru Poni”, reprezentanți ai altor Academii naționale care își desfășoară activitatea la Roma, precum și numeroși studenți și pasionați de arheologie.

Sesiunea de comunicări a fost precedată de vernisarea, de către organizatoarele evenimentului, drd. Cristina Crețu și drd. Raluca Kogălniceanu, bursiere ale programului „Vasile Pârvan”, a unei expoziții de fotografie, având ca subiect cultura Cucuteni, intitulată „Dallo Scavo al Museo”, care a permis vizitatorilor să cunoască o serie de date esențiale privitoare la cercetarea și valorificarea descoperirilor. Fotografiiile au oferit informații atât asupra personalităților care s-au implicat, în decursul timpului, în activitatea de cercetare a culturii Cucuteni, asupra diverselor instituții și a modului în care acestea valorifică din punct de vedere muzeal descoperirile din diverse situri cât și asupra unora dintre cele mai spectaculoase artefacte, fie acestea unelte, vase ceramice sau creații plastice.

Lucrările colocviului au fost divizate în două secțiuni. În prima parte, intitulată *Il Materiale/Il Profano*, prezidată de prof. dr. Alessandra Manfredini, de la Universitatea „La Sapienza”, au fost prezentate șase comunicări, acoperind o tematică variată de la probleme de cronologie – prof. dr. Attila László, *Cucuteni – Lo Spazio e il tempo di una civiltà* –, de habitat – asist. univ. drd. Vasile Cotiugă, *L’abitato della popolazione di Cucuteni*, comunicarea fiind însoțită și de prezentarea filmului documentar *Cucuteni – esperimento 2005–2006* –, studii asupra vaselor ceramice – cercet. șt. dr. Cornelia-Magda Lazarovici, *L’arte della ceramica di Cucuteni* – studii bibliografice – drd. Cristina Crețu, *La presenza della civiltà di Cucuteni nella letteratura archeologica italiana* –, sau studii de muzeografie – dr. Lăcrămioara Stratulat, drd. Lăcrămioara Istina, *La valorizzazione museale dei tesori della civiltà di Cucuteni*. O comunicare aspră căreia considerăm necesar să insistăm aparține prof. dr. Alberto Cazzella, *I pesi semilunati della cultura di Cucuteni e la circolazione di elementi tecnologici su lunga distanza*; intervenție care, pe baza răspândirii greutăților de lut ars în formă de semilună, pune în discuție posibilitatea analizării, din acest punct de vedere, a fenomenului mai larg al circulației modelelor tehnice pe distanțe lungi.

Cea de a doua parte a colocviului, desfășurată sub titlul *Il Sacro* și prezidată de prof. dr. Alberto Cazzella, a găzduit șase comunicări, care au tratat în special probleme legate de practicile religioase și de cult. Această secțiune a fost deschisă de comunicarea prof. dr. Nicolae Ursulescu, *La religione della civiltà di Cucuteni*, urmată de comunicările prof. dr. Gheorghe Lazarovici, *I santuari della civiltà di Cucuteni in contesto sud-est europeo*, drd. Raluca Kogălniceanu, *Dove sono gli uomini? Si può parlare di “pratiche funerarie” nella civiltà di Cucuteni?* și drd. Sándor József Sztáncsu, *Tesori e oggetti di prestigio nell’area*

della cultura di Cucuteni. O intervenție deosebită, din punctul de vedere al abordării teoretice, o constituie cea a domnului Marco Merlini, *Segni e simboli su oggetti di ceramica di Precucuteni e Cucuteni*. În ceea ce privește această comunicare, ținem să atragem atenția asupra faptului că ea reprezintă un curent de gândire răspândit în cadrul arheologiei occidentale, care încearcă să abordeze cunoașterea preistoriei într-o manieră cognitivă, un rol deosebit jucându-l modalitățile de investigare specifice semioticii¹ și care, aplicate la cercetarea culturii Cucuteni, poate aduce informații noi și deosebit de valoroase. Cele două serii de comunicări au fost completate de două prezentări de postere care au abordat teme specifice arheologiei experimentale, acestea prezentând probleme ridicate de manufacturarea vaselor ceramice – drd. Felix Adrian Tencariu, *La ricostituzione delle installazioni preistoriche per la cottura della ceramica in via sperimentale* – și de obținerea sării – drd. George Bodi, *La sperimentazione della cristallizzazione del sale*.

Discuțiile care au urmat prezentărilor enumerate mai sus au dovedit, în opinia noastră, succesul de care s-a bucurat această manifestare. Nu putem încheia fără a mulțumi organizatorilor pentru invitația făcută, care, în afară de bucuria de a participa la un eveniment științific deosebit, ne-a oferit și privilegiul de a vizita un oraș care, pe drept cuvânt, și-a însușit titlul de *caput mundi*. Dorim, de asemenea, să mulțumim domnului prof. univ. dr. Nicolae Ursulescu, care, cu generozitate, ne-a facilitat obținerea fondurilor necesare efectuării acestei deplasări.

GEORGE BODI

¹ Pentru o privire sintetică asupra curentelor de gândire structuraliste, post-structuraliste și semiotice în arheologie: Ian Hodder, Scott Hutson, *Reading the Past. Current Approaches to Interpretation in Archaeology*, Cambridge, 2003.